

Виходить у Львові
щодня (крім неділі і
гр. кат. свят) о 5-ій
годині по полудні.

Редакція і
Адміністрація: уліця
Чарнецького ч. 12.

Письма приймають ся
лиш франковані.

Рукописи
звертають ся лиш на
окреме жадане і за зло-
женям оплати поштової.

Реклямації
незапечатані вілні від
оплати поштової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Передплата
у Львові в агенції
дневників пасажа Гаве-
мана ч. 9 і в ц. к. Ста-
роствах на провінції:
на цілий рік К 4.80
на пів року „ 2.40
на чверть року „ 1.20
місячно . . . „ —.40
Поодинокое число 2 с.

З поштовою пере-
силкою:
на цілий рік К 10.80
на пів року „ 5.40
на чверть року „ 2.70
місячно . . . „ —.90
Поодинокое число 6 с.

Додаток до „Газети Львівської“.

Вісти політичні.

Наради міністрів в Ішль. — З Росії — іаго-
вір против султана в Смирні.

Нині має ся відбутися в Ішль під проводом Цісаря спільна конференція обох президентів міністрів і спільних міністрів гр. Голуховського, Бураяна і Пітрайха в справі ситуації на Угорщині. Нема сумніву, що будуть обговорювати ся передовсім відносини на Угорщині і їх вплив на політичне положення в державі. Коли з початком сего місяця бар. Гавч і гр. Голуховський були в Ішль, обговорювано там, що треба би зробити, як би відносини на Угорщині не поправили ся. Речинець скликання Ради державної назначено на падолист, але постановлено скликати й скорше, у вересні, коли би відносини того вимагали. На раді спільних міністрів буде обговорена також справа спільного бюджету і зарядження, які заступили би спільні делегати, бо річ певна, що Мадяри не вишлють своїх делегатів. По нарадах поїде Цісар на маневри до полудневого Тиролю.

Російська конституція не викликала в Росії великого одушевлення, а праса російська, хоч ніби то радісно витає указ царя, виказує хибні і браки конституції та потішає ся лиш надією

на красшу будучність. Московський ген.-губернатор Дурново покликуючись на то, що цар установив вже державну Думу, наказав земству радити дальше над справами якихсь реформ. Мимо того, езекутивний комітет делегатів земств заходить ся ревню около того, щоби під кінець серпня відбув ся знову конгрес земств і конгрес репрезентацій громадських з цілої Росії.

В Смирні відкрито великий вірменський заговор против султана. Знайдено там 80 великих цекольних машин з приладами годинниковими, 48 динамітових бомб, велику масу вибухових творив, льонти, веліякі листи і документи. Арештовано звиш 100 людей. Недавний замах на султана мав бути лиш початком діяльності заговорників, котрі головну акцію лагодили на день 1 вересня.

Російська конституція.

(Дальше).

Утрата мандатів.

Арт. 16.: Члени Думи можуть зложити свої мандати, але мусять повідомити о тім на письмі президента Думи.

Арт. 17.: Кождий член Думи тратить свій мандат в слідуєчих случаях: 1) На случай утрати прав російского горожанина; — 2) на случай вступления до активной службы в войску або до службы державной яко урядник з постійними поборами; — 3) на случай утрати активного права виборчого.

Арт. 18.: Кождий член Думи тратить свій мандат внаслідок самого права в случаях наведеных в ординації виборчій.

Виключене з засідань.

Арт. 19.: Кождий член Думи тратить часове право брати участь в засідань, скоро виданий судови за якийсь злочин, наведений в ординації виборчій або за інші провини, котрих наслідком єсть виключене від виконування мандату, або коли не може сплатити довгу, доки аж не вяснить ся, длячого він не може сплатити.

Нема ненарушимости.

Арт. 20.: Члени Думи єсть одвічальні за сповнені підчас виконування їх функції провини в такой сам спосіб і після тих самих постанов, як члени Ради державной.

Арт. 21.: Утрата мандату для одного члена Думи і часове виключене з засідань зависять від сенату.

Що п'ятні.

(З чеського — Ф. Свободи).

Половина нашої компанії стояла на узгір'ю недалеко тяжкої батареї пушок. Проча частина, до котрої належав я, лежала в борознах бараболячого поля і була досить далеко від властивої армії, що вже від двох годин удержувала слабій огонь з неприятельською піхотою на низьнім горбку з противного боку. На полі, між пожовклым бадилем, де ми лежали яко сторожа, щоби слідити лве крило, піднімав ся від часу до часу білий дим і кулі перелітали навмання над багнесту сіножать коло горбка, де було повно неприятелі. Один вистріл забрив мені в ухах і згубив ся в ладнім, незвичайно яснім воздуху...

Я лежав в глибокій борозні і в простягнених руках держав наладований карабін. Не стріляв, бо уважав се злишнім. Перед моїми очима хилило ся бараболяче б'єдє і заносило гниющим листєм. Я дивив ся на околицю і все, що відкрив перед собою на далекій картині, мені дуже подобало ся. Вигляд був свідний і огонь безчисленних войск видавав ся мені радше звичайними мапеврами як битвою. В борознах лежало ся добре. Очи одушевляли ся милими осінними красками, що вкривали у всяких відтінках рівні поля і далекі малі ліси.

Передомною лежав інфантерист Ванек, високий, коцавий чоловік із злинялою, зане-

дбаною бородою, але добродушним поглядом. Будучи зроду якимсь жакливим, держав ся звичайно осторонь і на свій лад думав про щось. Чоловік вже старший, жонатий і батько троїх дітей, як я від него дізнав ся.

— Тут нам добре, правда, Ванек? — сказав я до него.

— Добре, пане фельдвებель — відповів вчливо — дуже добре.

— Коби так щодень, то можна би собі хвалити!

— А-а, ба-а... ге-ге-ге!

— Та наш селянин — відозвав ся інфантерист Еєм, що лежав недалеко — тут як дома! (Ванека називали „селянином“). Він нюхає бараболі. Коби хоч міг кілька добути і жінці принести!

Всі довкола засміяли ся.

— Певно — замітив на се Ванек спокійно.

Вояки почали знов сміятися. Ванек про бурмотів щось, але мусів сміятися також з другими.

В тій хвили ми побачили, як майор Голяй надїжджає до нас здовж дороги поза горбом, так що був безпечний перед неприятельськими стрільнями. Кінь б'єт труском; єго широка груди мерехтіла на сонці, піднесена голова кидала ся неспокойно. З циска текла біла піна, а ноги порушали ся у воздуху як чорні, гнучкі, металеві штаби. Темний кабат майора із золотим ковчиром, сині штани і високі чоботи зарисовували ся ясно в осіннім прозорім воздуху. Ми чули глухий тупіт копит, іржане коня, цмоканє майора а навіть скрипіт єго холяв о ремінне сідло.

— Пан майор їде! — кликнув Еєм і ми всі зжахнуди ся. Ванек випрямив ся і хотів лежати так, як єго вчили при муштрі і як веліть приписи.

— Їде на своїм воронім — сказав Еєм, прикладаючи карабін до щоки. — Мусимо удати, що стріляємо — додав, поправляючись на своїм місци.

Надїжджаючий майор Голяй, котрого за для незвичайної строгости ми молодші вояки не любили, викликав у нас велике заворушенє. — Пощо він до нас їде? — міркував я затривожений і занепокоїв ся. — Невже тому, що ми тут так гарно лежимо і мало стріляємо? Певно прикаже нам инакше лежати та инакше стріляти...

— Ано стріляти, стріляти! — кликнув тихо оберляйтвант Шустер, що доси не обзивав ся й словечком. — Порядно а жваво! Гуфеский, стріляти! Еєм, стріляти! Поляк, наглядати над ними!

Вистріли в нашім відділі на бараболячім полі загомоніли густійше і у воздух піднімали ся хмарки білого, немилу вонючого диму. Ми гляділи наперед і стріляли жвавійше, начеб ми страх були одушевлені безцільною пал'бою. Майор Голяй подїлав так на нас, ми бояли ся єго, а більшість вояків єго ненавиділа. Єго повне, бліде лице, виголене гладко аж по малі вуси і невеличкі бокобороди, великий острый ніс, затиснені губи і прижмурені очи були занадто холодні, непривітні і неприємні, щоби хтось міг чути до него симпатію. Не сміяв ся ніколи, лиш кричав тут і там ко-

Арт. 22.: Справи наведені в повисімі артикулі будуть порушені в сенаті на основі повідомлення президента Думи і будуть рішати ся в першій відділі Ради державної звичайною більшістю голосів.

Диети і кошти подорожі.

Арт. 23.: Члени Думи дістають зі скарбу державного за час, як довго триває секція, по десять рублів на день; крім того будуть діставати два рази до року відшкодоване за кошти подорожі з їх місця проживання аж до Петербурга, числячи по п'ять копійок за версту.

Становище міністрів супротив Думи.

Арт. 24.: Міністри і начальники веліаких ресортів не можуть бути членами Думи, але мають право бути на її засіданнях і давати поясненя в справах входячих до їх ресорту або особисто або за посередництвом інших функціонарів.

Арт. 25.: Коли би повна Дума або якась її комісія уважали за потрібне зажадати від міністрів або шефів ресорту якогось поясненя, то сі послідні суть обовязані дати жадане пояснене.

Артикули 26 до 32 містять в собі постанови о канцелярії і секретарияті Думи.

Компетенція Думи.

Арт. 33.: До компетенції Думи належать: 1) Всі справи, що відносять ся до видаваня нових законів та зміни, доповненя, часового застановленя або й цілковитого знесеня законів, а наконець установлене, зміна і скасоване стану особового і їх дотичного бюджету. — 2) Бюджет міністерств і властей адміністраційних, бюджет державний і великого рода перекази непредвиджені в бюджеті. — 3) Звіт найвищої контролі в справі уживаня бюджету

ротко та остро, видаючи заєдно пересадні прикази.

Був віддалений від нас о яких шістьсот кроків. Ми стріляли жвавіше і зиркали на него.

Нараз засвітіла одна кулька в иншім напрямі як другі і зараз потім ми побачили, як майор Голяй подав ся назад і повалив ся з коня на землю. „Застрілений!“ блиснуло мені крізь голову і якесь дивне пригноблене запанувало надімною.

— То котрийсь з вас! — крикнув Шустер дико і скочив в борзні, де ми лежали. По моїм тілі пробіг немилый мороз.

Ніхто не відповідав. Грімкий голос оберляйтнанта прогомнів у воздуху, осяянім осіннім сонцем.

— Се тут котрийсь був! Хто се? — крикнув хрипким голосом. — Хто се? — повторив ще раз із скаженою лютию.

Ми гляділи мовчки на майора, що упав з коня. Его велика стать зігнула ся в крижах назад, шапка злетіла на бік, а одна нога повисла хвилику в стремени. Кінь станув дуба і нараз сполошившись, пігнав по безмежних стерниках. Тіло майора лишило ся на дорозі.

Доси ніхто з нас не сказав слова. Оберляйтнант кричав, лютий до нестями, і бігав від карабіна до карабіна. Всі були звернені на неприятеля. Ми не стріляли і не рухали ся. Велике зворушене заперло нам дух. Чорні, огнисті очі в червонім лиці Шустера немов сипали огнем і прямо пожирали лежачих воєків.

— Хто се був? — крикнув ще раз і звернув лице в сторону, де були наші воєска.

Я підвів ся і станув перед ним. Він охолов від страху.

— Ми не можемо лишити там пана майора — сказав я дуже поважним голосом і глянув ему в розіскрені очі. — Може він лише ранений!... Мусимо его ратувати. — Я ска-

державного. — 4) Всі справи що до відпродажи якоїсь части публичних доходів і маєтностей державних. — 5) Будова залізниць коштом держави. — 6) Основане акційних товариств в случаях, в котрих основателі потребують увільненя від обовязуючих законів. — 7) Всі справи, які будуть предложені Думі окремими царськими указами.

Арт. 34.: Дума має право порушувати і виготовляти проекти, котрі відносять ся до знесеня або зміни ествуючих і видаваня нових законів. Ті проекти законів не сьміють однак захитувати основами ествуючого порядку в державі, о скільки він опертий на основних законах державних.

Арт. 35.: Дума має право подавати до міністрів і начальників веліаких галузей адміністрації завізваня в справі повідомленя та поясненя о таких діланях згаданих функціонарів, котрі дума вважає за нарушене ествуючих законів.

(Дальше буде).

Н О В И Н К И.

Львів, дня 22 серпня 1905.

— **Величезний пожар.** З Сольнок, на Угорщині, доносять: Оногди згорів тут великий млин „Гунгарія“. В маганні, де нагромажені були великі запаси муки, лучила ся експлозія. Загалом згоріло 154 будинків, переважно зайтих робітниками. Обезпечена шкода виносить 3 мільони корон. Імовірно кількох людей погубило. Трех робітників тяжко понарило ся при ратованю.

— **Жертва води.** Із Стапиславова доносять: В громаді Тартарів утонув сими днями в часі купели в Пруті 26-літний машиніст залізничний, Вільгельм Гаргесгаймер.

— **Отроєне грибами.** З Гусятини пишуть: В Копичинцах занедужали в послідних днях серед

дуже підозріних познак селяни Йосиф і Анна Сичі. Заки прибула лікарська поміч, закінчила Сичева жите, натомість Сича удадо ся відратувати. Переведена лікарська секція тіла виказала, що жінка померла в наслідок отроєня грибами.

— **Живцем згоріла.** В селі Петришковицях, живецкого повіта, вибух сими днями пожар в загороді селянина Михайла Павлика і знищив ему цілковито хату разом з всіми господарськими будинками, спричиняючи шкоду на 4000 корон. В хвили вибуху пожару спали на поді горіючого дому дві дочки Павлика: 23-літна Юлія і 14-літна Йосифа та зять Павлика, Іван Томецкий. Томецкий, пробудивши ся, всів ще віратувати себе і Йосифу Павликівну, натомість Юлія Павликівна згоріла на вуголь.

— **Убите жінки.** З Кракова доносять: В готелі „Варшавскім“ застрілив передвчера Николай Каневский, 46-літний властитель гостинниці при ул. Славківській, а перед тим властитель пекарні в Варшаві, свою жінку 24-літню Розалію Слеву. Каневский приїхав до Кракова в маю сего року і отворив тут шиннок за намовою своєї жінки, бувшої кельнерки. Попередно замышкали обоє в готелі Паньскім. Там навязала Каневська зносини з готелевим поргнером Францом Жмудою і ті зносини удержувала до тепер. Дня 11 с. м. утікла Каневська від мужа, забравши ему гроші і перстень з дорогими камінями та замышкала разом зі Жмудою на Пшонднику під Краковом, а відтак в Варшавскім готелі, наміряючи виїхати звідтам до Варшави. Муж, дізнавши ся о тім, удав ся на поліцію з просьбою, аби она помогла ему відобрати перстень. Висланий поліційний агент наклонив Каневську, що віддала перстень і відтак відійшов, коли Каневська обіцяла вернути до мужа. По відході агента, Каневська замкнула двері і добувши ножа, кинула ся на мужа та зранила его два рази в руку. Тоді той вийняв револьвер і вистрілив три рази та поцілів жінку в шию і в бік. Каневська по кількох годинах померла в шпиталі. Каневського і Жмуду арештовано.

— **Самоубийство.** В Стапиславові відобрав собі жите повісивши ся Станислав Сулковский, привагий інжинір. Причина самоубийства незвістна.

— **Велика пошесть.** В Індії, краю вічних пошесть, як доносять англійські часописи на основі урядових виказів, померло в часі від січня до червня с. р. близько 900.000 осіб на джуму. Від

зав борзо і оглянув ся збентежений довкола, забувши на всі воєскові приписи.

Він також збентежив ся, заскочений несподіванкою, що я нагло почав про що инше говорити, як він в першій хвили дожидав, і его очі погасли. Серед наглядного збентеженя пробурмотів щось незрозумілого. Хтось засьміяв ся і той короткий сьміх подразнив оберляйтнанта на ново.

— Мусимо его забрати! — сказав я рішучо.

— Так, так — відповів розсіяно — заберемо его геть, се розуміє ся, заберемо геть! — І оглянув ся довкола.

Відтак приказав капралеві з чотирма людьми забрати трупа Голяя. Ми більше не стріляли. Гляділи лиш, як понесли майора. Его кінь щез десь між деревами при дорозі, повиваючи буйною гривною.

По ягій годні неприятельська піхота уступила ся і наш відділ повернув назад до головного воєска. Ми маширували мовчки і стрівожені. В моїх думках стояв заєдно майор Голяй, его строге, бліде лице і пронизливі очі. Мене огорнув дивний жаль і по дорозі виступали в моїй голові живі спомини ріжних подій, які я пережив разом з Голяем. Незабаром я був пересвідченний, що майор був властиво добрий чоловік і остаточно я сказав голосно:

— Его не розуміли!

Ледви ми доходили до нашої компанії, як над'їхав на кони наш капітан з почервонім лицем. Шустер виступив наперед і оповістив, що стало ся.

— Я знаю — відповів капітан строго. — Вистріл походив з нашого відділу. Куля, найдена в грудех пана майора Голяя, то наша куля. — Відтак звернув ся до нас.

— Хто се зробив? — спитав, піднимаючись трохи на своїм кремезнім коні.

Ніхто не відповів.

— Нехай сам замельдує ся! — кричав капітан.

Цілковита тишина панувала в наших рядах.

— Як знаєте, підчас війни нема часу на слідство. Не скажете, хто се був, то я звелю вас всіх розстріляти!

Оберляйтнант Шустер, що стояв коло капітана і крутив собі чорний вує, глядів при тих словах на нас дуже остро.

— За п'ять минут — кричав капітан — станете знов у ряд! Звизаю вас видати драба, що застрілив пана майора. Инакше будете всі розстріляні!

І нагнавши коня, поїхав швидко.

Тяжка тривога налягла мої груди. Слова капітана звучали твердо і холодно. Я пригадав собі приписи на воєнну пору, що всі кінчили ся: „...той буде розстріляний“.

Воєки почали гомоніти.

— Анї слова не дізнаєте ся від нас — присягали всі.

— Так але з нами не буде! — сказав один то другий, а третій повторив з натиском. Оживлене проявило ся в цілім відділі. Виправді всі сьміяли ся, але мені було ніяково на душі.

За хвили над'їхав назад капітан. Привіє приказ від оберста. На его вид ми зашміли і споглядали на себе лчно. Его лице нахмарило ся гнівно, борода посивіла ще більше, а ціла постава була жвавіша, ще більше рішуча. Кінь ставав під ним дуба і сьміх між нами щез скоро. Всі стали яксь поважні, коли капітан виїхав перед нас і кликнув:

— Отже видаєте злочинця?

Его голос був холодний як лід, не такий верескливий як доси, але різкіший. По мені від голови до стіп пробіг мороз і я оглянув ся по товаришах, начеб хтось мусів говорити. Глубока, пригнобляюча тишина панувала довкола.

БІЛЕТИ ІЗДИ

на всі залізниці **краєві і заграничні**
продає

Агенція залізниць держ. Ст. Соколовського,
Львів, Пасаж Гавсмана ч. 9.

5 корон і більше

денного зарібку 5 корон.

Товариство машин трикотових до роботи домашньої пошукує осіб так мужчин як і женщин до робіт трикотів на нашій машині. Проста і скоро робота домова через цілий рік. Наука приготовляюча непотрібна. Віддалене не має впливу. Роботи продаємо.

Товариство машин трикотових до роботи домашньої
Т.О.С. Г. ВІТТИК і Сп. Прага, Петерепляц 7. I.

Головна агенція **дневників**

СТ. СОКОЛОВСЬКОГО

у Львові, пасаж Гавсмана ч. 9,

приймає пренумерату і оголошення до всіх **дневників** краєвих і заграничних.

До „Народної Часописи“ і „Газети Львівської“ може **приймати** оголошення виключно лиш ся агенція.

Головна Агенція **дневників** і оголошень

Пасаж Гавсмана ч. 9,

приймає оголошення до всіх **дневників**

і також пренумерату на всі часописи **краєві і заграничні.**